

УДК 001.891.5:[336.748+339.564]:330.35

JEL B41; E31; F17; F43; O12

DOI <https://doi.org/10.32782/2786-765X/2026-14-6>**Вільчинська О.М.**

кандидат економічних наук,

доцент кафедри правознавства і гуманітарних дисциплін,

Вінницький навчально-науковий інститут економіки

Західноукраїнського національного університету

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8443-7397>

ВПЛИВ ІНФЛЯЦІЇ ТА ЕКСПОРТУ НА ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ: ЕМПІРИЧНИЙ АНАЛІЗ

У статті досліджено вплив інфляції та експорту на економічне зростання України через аналіз взаємозв'язку між ВВП, індексом інфляції та обсягами експорту. Метою є визначення характеру й сили впливу цих факторів на динаміку ВВП. Використано методи статистичного, кореляційного та регресійного аналізу. Побудована економетрична модель дозволила оцінити внесок окремих факторів у формування економічного зростання. Результати показали, що експорт позитивно й статистично значуще впливає на ВВП, стимулюючи виробництво та валютні надходження, тоді як інфляція має негативний вплив через зниження купівельної спроможності й погіршення інвестиційних умов. Коефіцієнт детермінації моделі становить 0,842, що підтверджує її високу пояснювальну здатність. Практичне значення роботи полягає у використанні результатів для оцінювання макроекономічних процесів.

Ключові слова: валовий внутрішній продукт, економічне зростання, інфляція, експорт, економетричний аналіз, регресійна модель.

Постановка проблеми. У сучасних умовах економічний розвиток держави значною мірою залежить від здатності ефективно реагувати на внутрішні та зовнішні макроекономічні виклики. Одним із ключових показників, що характеризує стан економіки країни, є валовий внутрішній продукт (ВВП), який відображає обсяг виробництва товарів і послуг та є основним індикатором економічного зростання [1]. Водночас динаміка ВВП формується під впливом багатьох чинників, серед яких важливе місце посідають рівень інфляції та обсяги зовнішньої торгівлі, зокрема експорту.

Актуальність дослідження впливу інфляції та експорту на економічне зростання України зумовлена значними структурними змінами в економіці країни протягом останніх років. Українська економіка функціонує в умовах підвищеної невизначеності, спричиненої глобальними економічними процесами, коливаннями цін, змінами валютного середовища та воєнними викликами. У таких умовах інфляційні процеси можуть мати як негативний вплив на економічну активність через зниження купівельної спроможності та зростання витрат виробництва, так і бути наслідком адаптаційних процесів економіки.

Водночас експорт є одним із важливих джерел економічного розвитку України, оскільки забезпечує надходження валютних ресурсів, підтримує виробництво та сприяє інтеграції

країни у світову економічну систему. Зміни обсягів експорту можуть суттєво впливати на темпи зростання ВВП, особливо для економіки з високою залежністю від зовнішніх ринків та експорту окремих видів продукції.

Дослідження взаємозв'язку між ВВП, інфляцією та експортом має важливе практичне значення для визначення основних факторів, які впливають на економічне зростання України. Проведення емпіричного аналізу дозволяє оцінити характер та силу впливу зазначених макроекономічних показників, виявити можливі закономірності та сформулювати обґрунтовані висновки щодо напрямів економічної політики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання впливу макроекономічних факторів на економічне зростання залишається одним із ключових напрямів сучасних економічних досліджень. Особливе значення в умовах нестабільного економічного середовища набуває аналіз взаємозв'язку між валовим внутрішнім продуктом, інфляційними процесами та зовнішньоторговельною діяльністю. Зокрема, Макаренко О.І. та Курченко М.М. у роботі [2] дослідили залежність валового внутрішнього продукту України від показників зовнішньоекономічної діяльності за допомогою економетричної моделі. Авторами здійснено оцінювання впливу експорту та імпорту на динаміку ВВП, що дозволило визначити роль зовнішньої

торгівлі у забезпеченні економічного розвитку країни.

Автори Чупілко Т. А., Сіліна І. С., Колесник Є. О. у праці [3] дослідили вплив таких макроекономічних чинників, як інвестиції, експорт, імпорт, рівень інфляції та безробіття, на зміну валового внутрішнього продукту. Авторами було застосовано парну лінійну регресію для визначення характеру залежностей між основними показниками економічного розвитку.

У дослідженні [4] Азарова А. О., Єлісєєва О. К., Нікіфорова Л. О., Химич В. В. провели аналіз взаємозв'язку між показниками експорту, імпорту, інфляції та валового внутрішнього продукту України. На основі методів кореляційно-регресійного аналізу авторами визначено щільність зв'язку між досліджуваними показниками та оцінено вплив окремих факторів на зміну рівня ВВП на основі парної лінійної регресії.

Важливе місце у дослідженні впливу зовнішньої торгівлі на економічне зростання займає праця [5]. У роботі автори Полякова Ю. В, Шайда О. Є., Миронова М. І. розглянули роль експорту у формуванні економічного потенціалу країни, а також розробили економетричні моделі залежності ВВП України від показників експорту та імпорту окремих товарних груп.

Незважаючи на значну кількість наукових досліджень, присвячених аналізу впливу макроекономічних факторів на економічне зростання, питання взаємозв'язку між інфляцією, експортом та валовим внутрішнім продуктом України залишається недостатньо дослідженим.

Більшість попередніх досліджень зосереджувалися на аналізі окремих факторів економічного розвитку, зокрема впливу інфляції на ВВП або ролі експорту у стимулюванні виробництва. Водночас комплексна оцінка одночасного впливу інфляційних процесів та експортної діяльності на динаміку економічного зростання України потребує подальшого вивчення. Особливо важливим є визначення того, який із зазначених факторів має більший вплив на зміну ВВП у різні періоди розвитку економіки. Це створює необхідність проведення оновленого емпіричного аналізу на основі актуальних статистичних даних.

Метою статті є оцінка впливу інфляції та експорту на економічне зростання України шляхом проведення емпіричного аналізу взаємозв'язку між основними макроекономічними показниками, зокрема валовим внутрішнім продуктом, рівнем інфляції та обсягами експорту.

Для досягнення поставленої мети передбачається дослідити теоретичні основи впливу інфляції та експорту на економічне зростання, визначити характер їх взаємозв'язку, здійснити кількісну оцінку впливу досліджуваних факторів за допомогою економетричних методів, встановити найбільш вагомий чинник впливу на ВВП і сформулювати висновки щодо основних макроекономічних факторів розвитку економіки України.

Об'єктом дослідження є процеси формування економічного зростання України під впливом внутрішніх та зовнішніх макроекономічних факторів.

Предметом дослідження є теоретичні та прикладні аспекти впливу інфляції й експорту на динаміку валового внутрішнього продукту України.

Методологічну основу дослідження становлять методи аналізу та синтезу, порівняльного аналізу, статистичної обробки даних, кореляційного та регресійного аналізу, що дозволяють визначити ступінь залежності між макроекономічними показниками та оцінити силу впливу окремих факторів на економічне зростання.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості використання сформованих висновків для оцінювання сучасних тенденцій розвитку економіки України, визначення основних факторів макроекономічної стабільності та обґрунтування напрямів економічної політики, спрямованої на підтримку сталого економічного зростання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Економічне зростання країни є складним процесом, що формується під впливом сукупності внутрішніх та зовнішніх факторів. Одним із ключових показників, який характеризує рівень розвитку національної економіки, є валовий внутрішній продукт (ВВП). Його динаміка відображає зміни в обсягах виробництва товарів і послуг, рівні доходів, інвестиційної активності та загальному стані економічного середовища. Для України, як держави з відкритою економікою, важливими чинниками зміни ВВП виступають інфляційні процеси та зовнішньоторговельна діяльність, зокрема експорт.

У сучасних наукових дослідженнях широко застосовуються економетричні методи для оцінювання взаємозв'язків між макроекономічними показниками та прогнозування економічних процесів. Використання економетричного моделювання дозволяє не лише визначити напрям впливу окремих факторів, а й кількісно оцінити їхній внесок у формування економічного результату [6]. Водночас існує

необхідність дослідження взаємозв'язку між ВВП, інфляцією та експортом України шляхом застосування багатофакторної економетричної моделі, що дозволить комплексно оцінити вплив основних чинників економічного зростання та сформулювати обґрунтовані висновки щодо напрямів розвитку економіки країни.

Вибір інфляції та експорту як факторних змінних у моделі оцінки впливу на валовий внутрішній продукт України обумовлений їх значною роллю у формуванні макроекономічної динаміки та здатністю безпосередньо впливати на темпи економічного зростання.

Інфляція обрана як один із ключових факторів, оскільки рівень цін є важливим показником макроекономічної стабільності держави. Зміна індексу інфляції впливає на економічні процеси через декілька каналів: зміну реальних доходів населення, рівень споживчого попиту, витрати підприємств, інвестиційну активність та фінансові умови.

Інфляційні процеси в Україні в останні роки характеризувалися підвищеною нестабільністю. Зростання рівня цін було зумовлене комплексом причин: збільшенням витрат виробництва, змінами вартості енергоносіїв, валютними коливаннями, ускладненням логістики та змінами пропозиції товарів. Висока інфляція має потенційно негативний вплив на економічне зростання через скорочення реальних доходів населення, зменшення споживчої активності та підвищення витрат підприємств [7]. Разом із тим інфляція не завжди має виключно негативний характер. У періоди економічного відновлення помірне зростання цін може бути наслідком активізації виробничої діяльності та збільшення попиту. Тому оцінювання впливу інфляції на ВВП потребує емпіричної оцінки.

Другим фактором у моделі обрано експорт, оскільки для України зовнішня торгівля є одним із важливих джерел економічної активності. Експорт забезпечує надходження іноземної валюти, стимулює розвиток виробничих галузей, підтримує зайнятість та сприяє інтеграції країни у світовий економічний простір.

Крім того, вибір саме цих факторів пов'язаний із їхньою економічною взаємодоповнюваністю. Інфляція характеризує внутрішній стан економічного середовища, тоді як експорт відображає зовнішній сектор економіки. Таким чином, включення обох факторів дозволяє врахувати як внутрішні, так і зовнішні чинники формування ВВП.

Для України такий підхід є особливо актуальним, оскільки останні роки характеризуються значними змінами у структурі

економіки, коливаннями рівня цін та трансформацією експортних потоків. Тому дослідження впливу інфляції та експорту дає змогу комплексно оцінити фактори, що визначають економічне зростання.

Для визначення впливу інфляції та експорту на економічне зростання України доцільним є використання економетричних методів дослідження. Одним із найбільш поширених підходів є побудова багатофакторної регресійної моделі, де залежною змінною виступає ВВП, а незалежними змінними – рівень інфляції та обсяг експорту.

Загальний вигляд моделі можна представити так:

$$Y = a_0 + a_1X_1 + a_2X_2,$$

де Y – реальний валовий внутрішній продукт (млн. грн);

X_1 – індекс інфляції (%);

X_2 – експорт товарів та послуг (млн. грн);

a_0, a_1, a_2 – параметри моделі, які необхідно оцінити.

Вихідною базою для побудови моделі є статистичні дані макропоказників України за 2012–2025 рр. [8] (табл. 1).

Для практичної реалізації моделі було використано надбудову «Аналіз даних» табличного процесора MS Excel, а саме інструмент «Регресія» [9].

Після проведених обчислень, рівняння регресії має вигляд:

$$Y = 1167008,877 - 23632,464X_1 + 3,302X_2$$

Для підтвердження адекватності отриманої моделі проаналізовано ключові показники регресійної статистики та дисперсійного аналізу (табл. 2).

Отже, отримані результати регресійно-дисперсійного аналізу свідчать про достатню якість побудованої економетричної моделі залежності ВВП від рівня інфляції та експорту та її придатність для подальшого використання. Коефіцієнт детермінації свідчить, що включені фактори пояснюють 84,2% змін ВВП. Перевірка за критерієм Фішера засвідчила адекватність моделі, оскільки фактичне значення перевищує критичне. Зростання рівня інфляції на 1% призводить до зменшення ВВП на 0,18% за інших незмінних умов. Це відповідає економічній теорії, оскільки підвищення рівня цін може знижувати купівельну спроможність населення, збільшувати витрати підприємств та погіршувати інвестиційний клімат.

Зростання обсягів експорту на 1% забезпечує збільшення ВВП на 0,68%. Такий результат підтверджує важливість зовнішньої торгівлі для української економіки, оскільки

Таблиця 1

Вихідні статистичні дані для побудови економетричної моделі залежності ВВП України від індексу інфляції та експорту за 2012–2025 рр.

Рік	Реальний ВВП, млн. грн Y	Індекс інфляції, % X1	Експорт товарів та послуг, млн грн X2	Утеоретичне
2012	1304064	99,8	717347	1176789
2013	1410609	100,5	681899	1043215
2014	1365123	124,9	770121	757845,6
2015	1430290	143,3	1044541	1228998
2016	2034430	112,5	1174625	2386346
2017	2445587	113,7	1430230	3201859
2018	3083409	109,8	1608890	3883867
2019	3675728	104,1	1636416	4109448
2020	3818456	105	1637399	4091424
2021	4363582	110	2224704	5912232
2022	3865780	126,6	1840563	4251703
2023	5518062	105,1	1868904	4853368
2024	6821088	112	2252428	5956497
2025	7801948	108	2262587	6084566

Джерело: розроблено автором на основі [8; 9]

Таблиця 2

Регресійна статистика та дисперсійний аналіз

Показник	Розраховане значення	Інтерпретація
Коефіцієнт множинної кореляції R	0,92	Свідчить про тісний зв'язок між фактичними та розрахунковими значеннями результативного показника (ВВП), тобто модель достатньо добре описує залежність між досліджуваними показниками.
Коефіцієнт детермінації R ²	0,84	Модель пояснює приблизно 84,2% варіації ВВП за рахунок включених у модель факторів (інфляції та експорту), що свідчить про високу пояснювальну здатність моделі.
Скоригований коефіцієнт детермінації R ²	0,81	Після врахування кількості факторів модель зберігає високу якість та пояснює близько 81,4% змін результативного показника.
F-критерій Фішера	29,37	Оскільки $F_{\text{факт}} = 29,37 > F_{\text{кр}}(0,05; 2; 11) = 3,98$, модель є адекватною. Включені фактори спільно мають суттєвий вплив на рівень ВВП.
Значущість F	0,0000388	Значення менше 0,05, що підтверджує статистичну значущість регресійної моделі.
t-статистика (інфляція, X1)	-1,12	$t_{\text{інфляція}} > t_{\text{кр}} = -2,2$ тому вплив інфляції у даній моделі є статистично незначущим на обраному рівні значущості.
t-статистика (експорт, X2)	7,42	$t_{\text{експорт}} > t_{\text{кр}}$ фактор є статистично значущим та має вагомий вплив на формування ВВП.
Коефіцієнт регресії (інфляція)	-23632,46	Зростання рівня інфляції на 1 одиницю призводить до зменшення ВВП на 23632,46 одиниці (за інших незмінних умов).
Коефіцієнт регресії (експорт)	3,302	Зростання експорту на 1 одиницю сприяє збільшенню ВВП на 3,302 одиниці, що підтверджує позитивний вплив зовнішньої торгівлі на економічне зростання.
Частинний коефіцієнт еластичності (інфляція)	-0,18	Зростання рівня інфляції на 1% призводить до зменшення ВВП на 0,18% за інших незмінних умов, що характеризує негативний вплив інфляційних процесів.
Частинний коефіцієнт еластичності (експорт)	0,68	Зростання обсягів експорту на 1% забезпечує збільшення ВВП на 0,68%, що підтверджує позитивну роль зовнішньої торгівлі у формуванні економічного зростання.
Найбільш вагомий фактор	Експорт	За значенням t-статистики та рівнем значущості саме експорт має найбільший статистично підтверджений вплив на динаміку ВВП України.

Джерело: побудовано автором на основі інструменту аналізу даних «Регресія» [9]

експорт забезпечує виробничу активність, валютні надходження та підтримує зайнятість.

На рис. 1 відображено фактичні значення реального ВВП (Y) та теоретичні (*Утеоретичне*), які визначені на основі побудованої моделі (таблиця 1).

На графіку видно загальну тенденцію до зростання ВВП України протягом досліджуваного періоду (2012–2025 рр.). Фактичні значення ВВП показують реальні значення показника, які характеризуються поступовим збільшенням у часі. Теоретичні (прогнозні) значення ВВП визначені на основі побудованої моделі. Теоретичні значення ВВП у більшості періодів рухаються близько до фактичних значень. Це свідчить про достатню адекватність регресійної моделі. Водночас наявні відхилення свідчать про вплив додаткових факторів, які не були включені до аналізу.

Висновки. Проведене дослідження дозволило оцінити вплив інфляції та експорту на економічне зростання України на основі побудови економетричної моделі залежності валового внутрішнього продукту від зазначених макроекономічних факторів.

За результатами аналізу встановлено, що між ВВП, інфляцією та експортом існує тісний взаємозв'язок. Побудована регресійна модель характеризується високою якістю. Отримане рівняння регресії показало, що експорт має позитивний вплив на економічне зростання. Такий результат підтверджує важливість зовнішньоторговельної діяльності для України, оскільки експорт забезпечує виробничу активність, валютні надходження, підтримує зайнятість та сприяє розвитку конкурентоспроможних секторів економіки.

Водночас вплив інфляції на ВВП визначено як негативний. Від'ємний коефіцієнт при інфляції свідчить, що зростання рівня цін може стримувати економічну активність через зниження купівельної спроможності населення, збільшення витрат підприємств та зменшення інвестиційної привабливості. Проте у межах досліджуваної моделі вплив інфляції не набув статистично значущого рівня, що може пояснюватися обмеженою кількістю спостережень та значним впливом інших макроекономічних факторів.

Аналіз фактичних та теоретичних значень ВВП показав, що побудована модель загалом адекватно описує основні тенденції економічного розвитку України. Розрахункові значення ВВП повторюють загальний напрям зміни фактичного показника, хоча в окремі періоди спостерігаються відхилення, зумовлені впливом зовнішніх та внутрішніх чинників.

Важливим напрямом подальших досліджень є також аналіз не лише обсягів експорту, а й його структури – зокрема впливу експорту продукції аграрного сектору, промислових товарів та високотехнологічної продукції на економічне зростання. Окремої уваги потребує дослідження зміни впливу інфляції в коротко- та довгостроковому періодах із застосуванням економетричних методів.

Отже, результати проведеного аналізу підтверджують, що експорт виступає одним із ключових чинників підтримки економічного зростання України, тоді як забезпечення цінової стабільності залишається важливою передумовою формування сприятливого макроекономічного середовища.

Рис. 1. Прогнозування ВВП за регресійною моделлю

Джерело: сформовано за таблицею 1

Бібліографічний список

1. Дорнбуш Р., Фішер С. Макроекономіка /пер. з англ. В. Мусієнко, В. Овсієнко. Київ : Основи, 1996. 814 с.
2. Макаренко О.І., Курченко М.М. Економетричне моделювання впливу зовнішньоекономічної діяльності (експорту та імпорту) на ВВП України. *Молодий вчений*. № 12 (124). 2023. С. 180–183.
3. Чупілко Т.А., Сіліна І.С., Колеснік Є.О. Моделювання ВВП та факторів, що впливають на його зміну. *Економіка та держава*. 2017. № 11. С. 68–71. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/11_2017/17.pdf
4. Азарова А.О., Єлісеєва О.К., Нікіфорова Л.О., Химич В.В. Кореляційно-регресійне моделювання впливу експорту, імпорту та індексу інфляції на рівень ВВП України. *Innovation and Sustainability*. 2024. № 4. С. 43–53.
5. Полякова Ю. В., Шайда О. Є., Миронова М. І. Економічний розвиток та зовнішня торгівля України. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки*. № 70, 2022. С. 94–101.
6. Вільчинська О.М., Рум'янцева К.Є. Дослідження факторів впливу на економічне зростання за допомогою економетричного моделювання. *Економіка та суспільство*. 2025. № 71. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-6>
7. Бугель Ю., Домбровська Н. Інфляція та її вплив на економіку України: економіко-статистичний аналіз. *Економічний аналіз*. 2024. Том 34. № 4. С. 130–143. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.04.130>
8. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
9. Вільчинська О.М. Практикум з дисципліни „Економетрика”: Навч. посібник. Вінниця: Едельвейс, 2017. 104 с.

References

1. Dornbush R., Fisher S. (1996) Makroekonomika [Macroeconomics] / per. z anhl. V. Musiienko, V. Ovsiienko. Kyiv: Osnovy, 814 p. (in Ukrainian)
2. Makarenko O. I., Kurchenko M. M. (2023) Ekonometrychne modeliuвання vplyvu zovnishnoekonomichnoi diialnosti (eksportu ta importu) na VVP Ukrainy [Econometric modeling of the impact of foreign economic activity (exports and imports) on Ukraine's GDP]. *Molodyi vchenyi*, vol. 12 (124), pp. 180–183. (in Ukrainian)
3. Chupilko T. A., Silina I. S., Koliesnik Ye. O. (2017) Modeliuвання VVP ta faktoriv, shcho vplyvaiut na yoho zminu [Modeling of GDP and factors influencing its change]. *Ekonomika ta derzhava*, no. 11, pp. 68–71. Available at: http://www.economy.in.ua/pdf/11_2017/17.pdf (in Ukrainian)
4. Azarova A. O., Yelisieieva O. K., Nikiforova L. O., Khymych V. V. (2024) Koreliatsiino-rehresiine modeliuвання vplyvu eksportu, importu ta indeksu inflitsii na riven VVP Ukrainy [Correlation and regression modeling of the impact of exports, imports and inflation index on the level of Ukraine's GDP]. *Innovation and Sustainability*, no. 4, pp. 43–53. (in Ukrainian)
5. Poliakova Yu. V., Shaida O. Ye., Myronova M. I. (2022) Ekonomichnyi rozvytok ta zovnishnia torhivlia Ukrainy [Economic development and foreign trade of Ukraine]. *Visnyk Lvivskoho torhovelno-ekonomichnoho universytetu. Ekonomichni nauky*, no. 70, pp. 94–101. (in Ukrainian)
6. Vilchynska O. M., Rumiantseva K. Ye. (2025) Doslidzhennia faktoriv vplyvu na ekonomichne zrostannia za dopomohoiu ekonometrychnoho modeliuвання [Research of factors influencing economic growth using econometric modeling]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 71. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-6> (in Ukrainian)
7. Buhel Yu., Dombrovska N. (2024) Inflitsiia ta yii vplyv na ekonomiku Ukrainy: ekonomiko-statystychnyi analiz [Inflation and its impact on the economy of Ukraine: economic and statistical analysis]. *Ekonomichnyi analiz*, vol. 34, no. 4, pp. 130–143. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.04.130> (in Ukrainian)
8. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy [State Statistics Service of Ukraine]. Available at: <https://www.ukrstat.gov.ua/>. (in Ukrainian)
9. Vilchynska O. M. (2017) Praktykum z dystsypliny „Ekonometryka”: navch. posibnyk [Workshop on the discipline “Econometrics”: Education manual]. Vinnytsia: Edelveis, 104 p. (in Ukrainian)

Olena Vilchynska

Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor of the Department of Law and Humanitarian Disciplines,
Vinnytsia Educational and Scientific Institute of Economics
West Ukrainian National University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8443-7397>

THE EFFECT OF INFLATION AND EXPORTS ON ECONOMIC GROWTH: AN EMPIRICAL ANALYSIS

The article examines the impact of inflation and exports on the economic growth of Ukraine based on the analysis of the relationship between the gross domestic product, the inflation index and export volumes. The topicality of the topic is due to the need to determine the key factors of ensuring the economic stability of Ukraine in the face of significant internal and external challenges, in particular, structural changes in the economy, price fluctuations, the transformation of foreign trade and the need to restore the country's economic potential. The purpose of the study is to assess the impact of inflationary processes and export activity on the dynamics of Ukraine's GDP using econometric methods of analysis. The work uses the methods of statistical analysis, correlation and regression analysis. A multivariate linear regression model was built, in which GDP is defined as the dependent variable (outcome indicator), and the inflation index and exports are the influencing factors. Based on the results of the study, it was established that there is a close relationship between the studied indicators. The coefficient of determination of the model is 0,842, which indicates that 84,2% of the GDP variation is explained by changes in inflation and exports. It has been established that exports have a positive and statistically significant effect on the economic growth of Ukraine, stimulating production, foreign exchange earnings and economic activity. Inflation, on the contrary, negatively affects the development of the economy due to a decrease in purchasing power, an increase in the costs of enterprises and a deterioration of the investment environment. The practical significance of the study lies in the possibility of using the obtained results to assess the macroeconomic trends of Ukraine and justify the directions of economic policy. It is advisable to focus further research on the analysis of the export structure, in particular the impact of its individual components on economic growth, as well as on the assessment of the short-term and long-term impact of inflation using econometric methods.

Keywords: gross domestic product, economic growth, inflation, export, econometric analysis, regression model.

Дата надходження статті: 01.07.2026

Дата прийняття статті до публікації: 24.07.2026

Дата публікації статті: 02.09.2026